

UNIDADE 4

Día a día

Nesta unidade imos coñecer os hábitos dos nosos compañeiros de clase.

Para iso, imos aprender:

- ◆ *a falar de hábitos* ◆ *a expresar a frecuencia* ◆ *a expresar a hora*
- ◆ *a expresar a secuencia das actividades* ◆ *a expresar a frecuencia das accións* ◆ *os días da semana* ◆ **eu tamén/eu tampouco, eu si/eu non**
- ◆ **estar** + xerundio ◆ **estar** + **a** + infinitivo ◆ *algúns verbos irregulares en presente* ◆ *máis verbos reflexivos*

1. ESTUDAS OU TRABALLAS?

 CD 20-25

A. A continuación vas escoitar seis persoas que nos falan do que fan durante o día. Podes identificar nas imaxes quen é cada unha delas? Discute cun compañeiro as túas respostas.

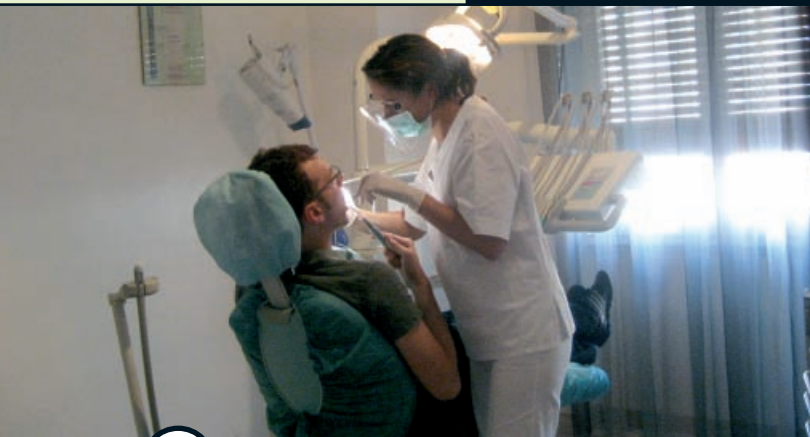
• *Eu creo que o catro é...*

Laura, estudante de Farmacia

Xosé, albanel

Xosefa, dentista

Raquel, condutora de autobuses

Chicho, ferreiro

Pepe, bolseiro

B. E ti que fas no teu día a día? Cántallo ao teu compañeiro.

• *Eu son profesora, érgome todos os días ás oito.*

2. A OFICINA DE XOÁN

A. Estes son os compañeiros de oficina de Xoán. Todos eles teñen costumes moi distintos. Escribe o nome de cada un deles no texto correspondente e, a continuación, completa a ficha de abaixo.

Evaristo, o conserxe
Mónica, a recepcionista
Marta, a contable
Ramón, o comercial
Rosa, a informática
Marcos, o secretario

a) Sae pola mañá, anda todo o día e non para de facer recados en todas as partes da cidade: camiña e camiña. E para non perder a forma, volve correndo para a casa. Ás noites vai ao ximnasio.

.....

b) Dorme dez horas ao día. Na recepción, esperta cando alguén entra e xa está durmindo outra vez cando sae. Ás veces o teléfono soa e soa e soa...

.....

c) Almorza tres veces ao día. Na casa, ás oito, café con leite e galletas; na cafetería, ás dez e media, dúas madalenas, e na oficina, ás doce e media, un bocadillo. Xanta e, máis tarde, aínda merenda dúas veces.

.....

d) É a primeira en chegar e a última en saír. Ás veces case nin ten tempo para comer. Pasa moitas horas no seu despacho e non para de facer cousas: chama por teléfono, fai as contas, escribe relatorios, concerta citas, contesta os correos...

.....

e) Escribe todos os luns a axenda de traballo da semana. Todas as mañás pon as cousas da mesa no seu sitio e clasifica os asuntos por orde de importancia. Tamén fai as quendas para pechar a oficina.

.....

1. é o/a máis organizado/a.
2. é o/a máis durmiñón/ona.
3. é o/a máis presumido/a.
4. é o/a máis comellón/ona.
5. é o/a máis traballador/ora.
6. é o/a máis deportista.

f) Vai ao aseo dez veces ao día e, de cada vez, está media hora diante do espello: retócase o pelo, ponse crema na cara, alisa a camisa... e trae todos os días un traxe novo.

.....

B. E ti? Como es? Coméntao cun compañeiro.

Eu son o/a máis
da miña familia
do meu traballo
dos meus amigos
da aula

3. UN DÍA NORMAL

A. Observa como se di a hora en galego.

A unha e dez.

As nove menos vinte.

As sete e cuarto.

As dez menos cuarto.

As oito e media.

As cinco en punto.

B. Maruxa traballa nunha axencia de viaxes en Ferrol. A que hora cres que fai todas estas actividades? Relaciona as actividades coas horas. Logo, compara as túas respostas coas dos teus compañeiros.

- Érguese ás...
- Almorza ás...
- Sae de casa ás...
- Comeza a traballar ás...
- Xanta ás...
- Volve ao traballo ás...
- Sae do traballo ás...
- Chega á casa ás...
- Cea ás...
- Déitase ás...

- catro da tarde
- dez da noite
- nove da mañá
- oito e media da noite
- oito e media da mañá
- doce e media da noite
- dez da mañá
- dúas do mediodía
- nove e media da mañá
- oito da tarde

● *Eu creo que se levanta ás oito e media...*

C. Agora escoita a Maruxa explicando como é un día normal da súa vida e comproba as túas respostas.

D. En galego algúns verbos, como **erguerse**, constrúense cos pronomes **me/te/se/nos/vos/se**. Podes encontrar outros verbos deste tipo nas actividades anteriores? Fai unha lista no teu caderno con todos os que encontres.

4. QUE ESTÁN FACENDO?

A. As frases seguintes fan referencia a accións relacionadas co presente, pero con matices diferentes. Marca se as accións resaltadas se presentan como algo que ocorre no momento exacto no que falamos (A), como algo habitual (B) ou como algo temporal ou non definitivo (C).

	A	B	C
1. Diga? Si. Estou saíndo da casa. En cinco minutos estou aí.			
2. Estás traballando demasiado. Necesitas unhas vacacións.			
3. Normalmente vou ao traballo en moto.			
4. Pois agora estou saíndo con Xurxo. É un compañeiro da facultade.			
5. Estou esperando a Luís. Chega no tren das dez.			
6. Estamos comendo un xamón boísimo. Queres probalo?			
7. Miña nai cociña moi ben.			
8. Señores pasaxeiros, estamos voando sobre os Pireneos, a 9000 metros de altitude.			
9. En Málaga? Moi ben, é unha cidade marabillosa. Estamos vivindo nun apartamento fantástico ao lado da praia.			
10. Creo que vou ter que facer unha dieta para enmagrecer. É que como demasiados doces.			

B. Nas accións como as de A e C encontramos unha nova estrutura: **estar + xerundio**. Escribe os xerundios que atopas nas frases anteriores e, ao lado, os seus infinitivos correspondentes. Podes deducir como se forma o xerundio?

Estar + xerundio

Cando presentamos unha acción ou situación presente como algo temporal ou non definitivo, utilizamos **estar** + xerundio.

(eu)	estou		
(ti)	estás		
(el/ela/vostede)	está	+	xerundio
(nós)	estamos		
(vós)	estades		
(eles/elas/vostedes)	están		

- **Estou dando** clases en varias escolas.

Ás veces podemos expresar o mesmo en presente cun marcador temporal: **ultimamente, estes últimos meses, dende hai algún tempo...**

- **Ultimamente dou** clases en varias escolas.

Cando queremos especificar que a acción se está a desenvolver exactamente no momento que estamos falando, só podemos usar **estar** + xerundio.

- **Non se pode poñer ao teléfono, estase duchando.**

Formación do xerundio

➔ **Resumo gramatical p. 141**

falar – **falando** beber – **bebendo** vivir – **vivindo**
voar – **voando** ler – **lendo** dicir – **dicindo**

Estar + a + infinitivo

Esta construción emprégase co mesmo valor de **estar** + xerundio (falar dunha acción en proceso no momento en que falamos ou dunha situación presente temporal/non definitiva).

(eu)	estou			
(ti)	estás			
(el/ela/vostede)	está	+	a	+ infinitivo
(nós)	estamos			
(vós)	estades			
(eles/elas/vostedes)	están			

- **Estou a dar** clases en varias escolas.
- **Non se pode poñer ao teléfono, estase a duchar.**

A hora e os días da semana

- **Que hora é?/Tes/Ten hora?**
- **A unha en punto.**
- As dúas e dez.**
- As catro e cuarto.**
- As sete e media.**
- As oito menos vinte.**
- As dez menos cuarto.**
- **A que hora** chega o avión?
- **Ás seis da mañá.** (06.00)
- Ás doce do mediodía.** (12.00)
- Ás seis e media da tarde.** (18.30)*
- Ás dez da noite.** (22.00)*
- * Nos servizos públicos dise tamén: **ás dezaioito trinta, ás vinte e dúas...**

luns, martes, mércores, xoves, venres, sábado, domingo
(fin de semana)

- **Sabes que día é hoxe?**
- **Hoxe? Luns.**
- **Cando chegas?**
- **O venres ás sete da tarde.**
- **Que fas os domingos?**
- **Normalmente érgome tarde e xanto coa miña familia.**

Eu tamén, eu tampouco, eu si/eu non

- **Eu sempre me deito antes das once.**
- **Eu tamén.**
- **Eu non.** Normalmente déitome á unha ou ás dúas.
- **Eu nunca me levanto cedo os domingos.**
- **Eu tampouco.**
- **Eu si.** Normalmente levántome ás oito e media ou nove.

Situar no día

Pola mañá Ao mediodía Pola tarde Pola noite

- **Pola mañá** vou á universidade e **pola tarde** traballo.

Expressar a secuencia das accións

Primeiro, ...
Despois, ...
Logo, ...

- **Eu, primeiro,** vou ao baño e **despois** dúchome... **Logo,** vístome...

Expressar a frecuencia

Todos os días / Todos os sábados / Todos os meses...
Todas as tardes / Todas as semanas...

Unha vez á semana / Unha vez ao mes...
Dúas veces á semana / Dúas veces ao mes...

Os venres / Os sábados / Os domingos...

Normalmente **Ás veces** **(Case) sempre**
A miúdo **De cando en vez** **(Case) nunca**

- **Eu vou ao ximnasio tres veces á semana,** como mínimo.
- **Pois eu non vou case nunca.**

Máis verbos en presente

Irregulares

POÑER	TRAER	DURMIR	SAÍR
poño	traio	durmo	saio
pos	traes	dormes	saes
pon	trae	dorme	sae
poñemos	traemos	durmimos	saímos
poñedes	traedes	durmides	saídes
poñen	traen	dormen	saen

Reflexivos

ERGUERSE	DUCHARSE	DEITARSE
érgome	dúchome	déitome
érgueste	dúchaste	déitaste
érguese	dúchase	déitase
erguémonos	duchámonos	deitámonos
erguédesvos	duchádesvos	deitádesvos
érguense	dúchanse	déitanse

5. HORARIOS DE TRABALLO

A. Le este artigo sobre os horarios de traballo que teñen estas tres persoas. A quen cres que corresponde cada resposta?

V I D A E P R O F E S I Ó N S Traballo e horarios

Cal é o teu horario de traballo?

A. Iso depende da quenda. Cando traballo de día, levántome cedo, ás sete máis ou menos. Empezo a traballar ás oito e, normalmente, volvo á casa ás seis da tarde. Ás tres paro un anaco para comer algo. Se traballo de noite, saio arredor das dez. Eses días chego á casa ás sete da mañá aproximadamente. Déitome sempre a unha hora diferente. Menos mal que os domingos non traballo. É o meu único día de descanso!

B. Depende. Algúns días traballo moitas horas e outros case non traballo. O que si, sempre me ergo tarde, ás dez ou ás once. Despois, almorzo e logo dou un paseo. Ao mediodía volvo á casa, xanto algo e vexo a tele un pouco. Logo, baixo á rúa e collo o coche. Ás veces traballo ata as nove ou as dez da noite. Cando acabo, vou á casa, preparo a cea e leo un pouco. Déitome á unha ou ás dúas máis ou menos.

C. En xeral, durmo moi pouco. Érgome ás oito e media ou ás nove menos cuarto. As clases empezan ás nove e moitas veces chego tarde. Ao mediodía, normalmente xanto cos meus compañeiros de clase no bar da facultade e, ás catro, volvemos á clase. Rematamos ás cinco ou ás seis. Despois vou á biblioteca, pero non todos os días. Pola noite gústame saír cos meus amigos e, claro, nunca me deito antes da unha.

..... Adina Castro, 20 anos, estudante

..... Xaquín Pereira, 38 anos, taxista

..... Tareixa Blanco, 41 anos, pintora

B. Con cal dos tres coincides máis en horarios? Escribe como mínimo tres frases.

- *Eu tamén me deito tarde, como Adina, e ao mediodía xanto nun bar...*

C. Busca unha persoa da clase que fai tres cousas á mesma hora ca ti?

- *A que hora te levantas?*
 - *Ás oito.*
 - *Eu tamén.*

6. PRIMEIRO, DESPOIS, LOGO

A. En que orde fas estas cousas pola mañá?

☐ almorzar	☐ lavar os dentes
☐ ir ao baño	☐ vestirse
☐ facer a cama	☐ maquillarte/barbearte
☐ saír da casa	☐ ducharte

B. Coméntao co teu compañeiro e despois informa a clase das diferenzas que che parezan curiosas.

- *Eu primeiro vou ao baño e despois lavo os dentes. Logo... o Pois eu, primeiro almorzo...*

C. E as fins de semana? Fas o mesmo?

7. EU TAMÉN

A. Escóita uns estudantes que contan as cousas que fan para mellorar o seu galego. E ti? Fas o mesmo? Reacciona e escribe as túas respostas.

eu tamén/eu tampouco eu si/eu non

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8

B. Fas outras cousas para mellorar o teu galego?

8. PREMIOS

A. Imos traballar en parellas. Cada parella vai entregarlle un dos seguintes premios a unha persoa da clase. Primeiro, tendes que decidir que premio queredes dar e, despois, preparar tres ou catro preguntas.

B. Podédeslles facer as preguntas aos compañeiros. Despois, segundo as respostas, tendes que decidir a quen lle dades o premio.

- *Cantas horas dormes? o Sete ou oito.*
- *E a que hora te levantas?*

PREMIO AO MÁIS DURMIÑÓN	Nome:	Nome:	Nome:
Cantas horas dormes normalmente?			
A que hora te levantas?			
A que hora te deitas?			
Dormes a sesta?			

C. Agora entregade o premio.

- *Nós entregámoslle o Premio ao máis Durmiñón a... Cecile!*

9. ESTATÍSTICA

A. Aquí tes, clasificadas por orde de importancia, as principais actividades ás que os galegos dedican o seu tempo libre nos días laborais. Coincide esta clasificación co comportamento dos galegos que coñeces? Se non coñeces a ningún, pensas que é válida esta información para a xente do teu país?

- *Pois a maioría dos meus amigos saen moito tomar algo e case non ven a televisión...*

EMPREGO DO TEMPO LIBRE DOS GALEGOS OS DÍAS LABORABLES

VER A TELEVISIÓN
 PASEAR, FACER EXERCICIO, DEPORTE
 LER (PRENSA, LIBROS ETC.)
 ESCOITAR MÚSICA
 ESCOITAR A RADIO
 REUNIRSE COS AMIGOS FÓRA DA CASA
 SAÍR TOMAR ALGO
 FACER TRABALLOS MANUAIS
 XOGAR COS FILLOS
 NAVEGAR POLA INTERNET
 ASISTIR A ESPECTÁCULOS (CINE, TEATRO, CONCERTOS)

B. E ti? Con que frecuencia fas normalmente as actividades anteriores? Coméntao cun compañeiro.

- *Eu só fago deporte as fins de semana.*
- *Pois eu, case todos os días.*

10. GALEGOS NO ESTRANXEIRO

A. A continuación tes tres testemuñas de galegos que viven no estranxeiro. Se vives en Galicia, que diferenzas encontras entre os seus hábitos e os hábitos comúns dos galegos?

O meu nome é Asunción, vivo e traballo en Varsovia, na Administración pública. Érgome ás cinco porque vivo nas aforas, almorzo un prato de entreteto con ovos, un bolo e café con leite. Vou en tranvía ao traballo e fago xornada intensiva de sete a cinco. Normalmente non xanto, só como un sándwich. Volvo para a casa e chego ás sete, ceamos toda a familia e ás nove ou ás dez deitámonos. Como non teño tempo entre semana, fago a compra o domingo.

Chámome Martiño, son enxeñeiro e traballo no Brasil nunha multinacional. Viaxo en avión dúas ou tres veces á semana porque para ir dunha cidade a outra as distancias son moi grandes. O primeiro que fago ao levantarme é ducharme. A verdade é que me ducho tres veces ao día, porque vai moita calor. Traballo das oito á unha, xanto e pola tarde, continúo de dúas a seis. Ás veces quedo ás oito nun *shopping* cuns amigos para tomar unha cervexa ou cear algo, pero moi dificilmente me deito despois das once da noite.

Ola! Chámome Xavier e vivo en Londres. Estudo inglés e traballo de camareiro nun restaurante. Érgome todos os días ás seis e media, collo o metro e vou á clase pola mañá. Ás once chego ao restaurante e xanto, ás doce veñen os primeiros clientes para comer. Remato ás cinco da tarde, dou un paseo polo parque e ás oito xa estou de volta na casa. Ceo, vexo un pouco a tele e déitome normalmente ás dez e media.

B. Agora comenta co teu compañeiro que diferenzas encontras entre os hábitos de Galicia e os doutro país que coñezas.

- *En Francia a xente érguese máis cedo.*
- *Si, e en Xapón usan máis o transporte público.*

C. Se nunca viviches en Galicia, comenta co teu compañeiro o que máis che chama a atención dos hábitos dos galegos que apareceron ao longo da unidade.